

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/11/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

210/2014. számú (IX. 18.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszosok¹** jogi képviselőjük útján 2012. december 28-án előterjesztett **panaszuk alapján indult eljárásban** a 2014. szeptember 18-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszosok jogi képviselőjük útján, 2012. december 28-án terjesztették elő panaszukat postai úton a velük szemben 2012. december 19-én este, valamint 2012. december 20-án délelőtt fogantatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszosok a D. Rendőrkapitányság hivatalos állományába tartozó G. F., valamint hét másik beazonosíthatatlan rendőr által, 2012. december 19-én este, valamint 2012. december 20-án a délelőtt folyamán, a velük szemben fogantatosított rendőri intézkedéssel szemben panasszal élnek, és kérik annak Testület általi kivizsgálását. A panaszosok arról is tájékoztatták ennek kapcsán a Testületet, hogy a sérelmezett intézkedéssel kapcsolatban a rendőrségen nem terjesztettek elő panaszt.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

A jelen panasz alapjául szolgáló rendőri intézkedés 2012. december 19-én, este 21 órakörül kezdődött, amikor is a panaszosok a II. rendű panaszos által vezetett gépkocsival, a II. rendű panaszos szüleinek tulajdonát képező ingatlan gépkocsi behajtója elé érkeztek. Ekkor az utcában várakozó civil autóból kiszállt egy rendőregyenruhát, valamint egy civil ruhát viselő személy. A rendőrségi egyenruhát viselő személy a gépkocsiban ülő II. rendű panaszoshoz lépett és köszönés, azonosítás, valamint az intézkedés céljának megjelölése nélkül felszólította, hogy szálljon ki a kocsiból és nyissa fel a gépkocsi csomagtartóját. A panaszos eleget tett a felszólításnak, felnyitotta a gépkocsi csomagtartóját, amely teljesen üres volt. Ezután a rendőri egyenruhát viselő személy arra szólította fel a II. rendű panaszost, hogy engedje be az ingatlanba, mert ott ellenőrzést kíván tartani. A panaszos ennek a kérésnek is eleget tett és mindkét személyt beengedte a ház udvarára, ahol a rendőr már közölte, hogy az ingatlanon található hűtőszekrényt kívánja megtekinteni, de a vele lévő civil ruhás személy kilétéről továbbra sem adott tájékoztatást. A II. rendű panaszos ezen felszólításnak is eleget tett és az udvaron, külön helyiségben található hűtőszekrényt is megmutatta, amelyen saját és a család számára lefagyasztott pulykák voltak.

Ezután a rendőregyenruhát viselő és a civil ruhás személy addig maradtak az ingatlan területén, amíg a hatósági állatorvos a helyszínre érkezett, majd eltávoztak. Csupán a jogalap vonatkozásában kívánnak a panaszosok arra hivatkozni, hogy ekkor a hatósági állatorvos megtekintette a lefagyasztott baromfít, majd éjjélkor felvettek egy jegyzőkönyvet, amelyben rögzítettek a helyszínen elhangzottakat, illetőleg minden bizonyíték nélkül zárolták a hűtőszekrény tartalmát.

Másnap, azaz 2012. december 20-án, reggel 8 órakor a fentiekben említett helyszínen ismét megjelent a P.M.K.É. Igazgatóság (továbbiakban: Igazgatóság) részéről két személy az előző napon zárolt pulykák elszállítása iránt kívánt intézkedni. A panaszosok kérték az intézkedő személyeket, hogy mutassanak olyan határozatot, amely a pulykák megsemmisítését rendeli el, azonban ilyen végzés nem állt rendelkezésükre, így jogalap nélkül kívántak egy végrehajtási cselekményt foganatosítani. Ekkor ismét felvettek egy jegyzőkönyvet, amelyben az elhangzottakat rögzítették. Mindezek után a helyszínen jelen lévő két személy felhívta a rendőrséget, hogy legyen segítségükre az állatok elszállításának kikényszerítése céljából.

Ezután, 9 óra körül megérkezett a helyszínre egy járőr kocsis, amelyből két rendőr szállt ki, és azonnal bementek az ingatlan területére, majd közölték, hogy azt az utasítást kapták, hogy a kormányhivatalnokok testi épségét biztosítsák. A panaszosok közölték a rendőrökkel, hogy eddig sem volt veszélyben a kormányhivatalnokok testi épsége, valamint azt is közölték, hogy mindaddig nem járulnak hozzá a pulykák elszállításához, amíg erre vonatkozó és a jogszabály által előírt határozatot nem adnak át nekik az eljáró hivatalnokok. Sajnálatos módon a kiérkező rendőrök az intézkedési kötelezettségük és a panaszosok tulajdonának védelme érdekében egyáltalán nem tettek intézkedést, nem győződtek meg arról, hogy az illetékes hatóság jogszerűen követeli-e a pulykák elszállítását.

Mindezek után, 10 óra 30 perc körül egy civil autóval megérkezett a panaszosok által egyébként ismert, község rendőrségének vezetője G. F. rendőr, aki berúgta az ingatlan kapuját és a szolgálati szabályzatban előírt intézkedési szabályokat mellőzve a következőket kiabálta a panaszosoknak: „Miért kell ezt csinálni? Miért nem engedik, hogy elvigyék a pulykákat?”. A panaszosok ekkor tájékoztatták az intézkedő rendőrt, hogy a hivatalnokok nem tudnak olyan határozatot bemutatni a részükre, amely alapján joguk lenne elszállíttatni a saját célra lefagyasztott pulykákat, így a végrehajtás jogszerűtlen. Ekkor az eljáró hivatalnokok azt

közölték az intézkedő rendőrrel, hogy a panaszosok megfenyegették őket, és nem hajlandók átadni a pulykákat elszállítás végett. Az eljáró rendőr még ekkor sem tett intézkedéseket annak érdekében, hogy meggyőződhessen a hivatalnokok eljárásának jogszerűségéről, továbbra sem szólította fel őket arra, hogy mutassák be azt a dokumentumot, amely alapján az eljárásuk jogszerűsége megállapítható lett volna. Ezzel szemben a hivatkozott rendőr az I. rendű panaszos karját megragadva, elkezdte őt lökdösni és közölte, hogy ha nem engedik elvinni a pulykákat, akkor az egész karácsonyt a börtönben fogják tölteni, majd közölte, hogy beviszik a rendőrségre őket és mindkét panaszost beültette a rendőrautóba és intézkedett a kapitányságra történő elszállításukról.

A panaszosok elleni kényszerintézkedés 11 órakor kezdődött, majd a hivatalos személy elleni erőszak büntette miatti begyánúsítás alapján történő kihallgatásukra 17 óra 30 perckor került sor. A kihallgatás előtt a nyomozóhatóság részére a jogi képviselő becsatolta a meghatalmazását, amelyből kiderült, hogy mindkét panaszos meghatalmazta őt arra, hogy az ellenük indított büntetőeljárásban a védelmüket ellássa, ennek ellenére a nyomozó hatóság közölte a jogi képviselővel, hogy a gyanúsítottakat egyszerre kívánják kihallgatni, így közölje a panaszosokkal, hogy melyikük kihallgatásán kíván részt venni a jogi képviselő. Ekkor a jogi képviselő tájékoztatta az eljáró nyomozót, hogy mindkettőjük kihallgatásán jelen kíván lenni, azonban ennek ellenére a jelenléte nélkül hallgatták meg az I. rendű panaszost, akkor, amikor a II. rendű panaszos kihallgatásán volt jelen.

A II. rendű panaszos részére, a kihallgatás befejezésekor átadták a rendőri előállítás időtartamáról szóló igazolást, de I. rendű panaszos ilyen igazolást nem kapott kézhez. A II. rendű panaszosnak átadott igazoláson nem szerepel a személyi szabadságot korlátozó intézkedés alapjául szolgáló pontos jogszabályhely megjelölése, illetőleg nem a valóságnak megfelelően tartalmazza az előállítás megszűnésének időpontját, hiszen arra 18 óra 55 perckor került sor.

Így a fentiekben előadottak alapján az alábbiak szerint kifogásolják a panaszosok a rendőri intézkedés jogalapját, a szolgálati fellépés rendjét, az előállítás jogalapját és az I. rendű panaszos vonatkozásában a panasztételre vonatkozó tájékoztatás hiányát.

Az intézkedés jogalapja tekintetében a rendőrség szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (2) bekezdésére hivatkoznak a panaszosok, miszerint a rendőr köteles a törvény rendelkezéseinek megfelelően részrehajlás nélkül intézkedni. Ennek keretében szükségszerű lett volna, hogy az intézkedő rendőr arról is meggyőződjön, hogy a kormányhivatal részéről megjelent személyek eljárása jogszerű-e, a megfelelő jogszabályi keretek között járnak-e el, illetőleg rendelkeztek-e olyan határozattal, amellyel az általuk kikényszerített intézkedés alapjául szolgálnak. Nem elvárható, hogy e vonatkozásban az eljáró rendőr ismerje a közigazgatási eljárására vonatkozó szabályokat, az azonban igenis elvárható, hogy megfelelő határozat bemutatására hívja fel a másik felet is, és annak alapján tegye meg a szükséges intézkedéseket. Az eljáró rendőrök a megfelelő teljesítésük körében kirívó mulasztást követtek el azzal, hogy az eljáró kormányhivatalnok jogszerű fellépését nem tették vizsgálat tárgyává. Ennek hiányában a rendőrség nem működhetett volna közre a pulykák elszállításában, tekintettel arra, hogy az arra vonatkozó határozat nem állt a rendelkezésükre, és ennek hiányában mégis segédkeztek a jogszerűtlen fellépésben. Így a panaszosok álláspontja szerint a rendőri intézkedés nem felelt meg az Rtv. 13. § (2) bekezdésében foglalt részrehajlás mentesség követelményének, amelynek okán a panaszosoknak az Alaptörvény V. cikkében biztosított tulajdon ellen intézett jogtalan támadásnak elhárításához, valamint a

XXIV. cikk (1) bekezdésben biztosított tisztességes és részrehajlásmentes eljáráshoz fűződő jogai sérültek.

A panaszosok véleménye szerint az intézkedő rendőrök nem tartották be a szolgálati fellépés szabályait, hiszen intézkedés kezdetekor nem köszöntek napszaknak megfelelően, nem azonosították magukat, amelyet számukra az Rtv. 20. §-a és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) kötelezően előírt volna a számukra. Így a hivatkozott jogszabályok megsértése a panaszosok tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelmét eredményezte a panaszosok véleménye szerint.

A panaszosok előállítása előtt az intézkedő rendőrök nem tették vizsgálat tárgyává, hogy az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e. Az intézkedés során nem tartották be az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményét. A panaszosok által tanúsított passzív, ellenszegülő magatartást a tulajdonuk elleni jogtalan támadás váltotta ki, fizikai ellenszegülést nem tanúsítottak. Ennek ellenére a panaszosok személyi szabadságát korlátozták csupán azért, hogy a megfelelő jogszabályi alapok nélkül eljáró kormánytisztviselők a pulykák elszállításáról gond nélkül intézkedhessenek. Így ezek alapján a panaszosok előállításának foganatosítása indokolatlan volt, mert a panaszosok olyan intézkedéssel szemben léptek fel, amely önkényesnek, kellő jogszabályi alapot nélkülözőnek minősül, így annak biztosítása is jogszerűtlen volt a rendőrök részéről.

A kihallgatást követően a II. rendű panaszos részére átadott, az előállítás idejéről szóló igazolás nem tartalmazza az előállítás pontos jogszabályi megjelölését, így csak következtetni tudnak arra, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt állíthatták elő a panaszost. A panaszosok hivatkoznak a Testület gyakorlatára, így a Testület vizsgálatának a körébe vonhatja a bűncselekmény elkövetésére utaló körülményeket és a gyanú megalapozottságát.

A panaszosokat hivatalos személy elleni erőszak büntetnének elkövetésével gyanúsították meg, amelynek jogszabályi alapját a hivatalos személy eljárásnak jogszerűsége adja meg. Jelen esetben az intézkedő rendőrök nem győződtek meg arról, hogy a kormányhivatalnokok által kikényszerített intézkedésnek volt-e jogszabályi alapja, rendelkeztek-e a pulykák megsemmisítéséhez szükséges, indokolással ellátott határozattal. Ennek vizsgálata elengedhetetlenül szükséges lett volna ahhoz, hogy a panaszosok előállításának kérdésében indokolt döntést tudjanak hozni.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján a panaszosok sérelmezik, hogy délelőtt 11 órától, este 19 óráig tartották bent a rendőrségen, eközben hozzájuk sem szóltak, a kihallgatásukra pedig csak 17 óra 25 perckor került sor, majd a rabosítást követően 19 órakor hagyhatták el a rendőrség épületét. A panaszosokat érintően a kihallgatás kezdetéig érdemi cselekményt nem foganatosítottak.

A panaszosok hivatkoznak a Testület korábbi állásfoglalásaira, így a Testület korábbi állásfoglalásaiban kifejtette, hogy a rendőrség nem hivatkozhat alappal a saját leterheltségére, munkaszervezési nehézségeire az állampolgárok alapvető jogaival összefüggő kötelezettségei teljesítése során. Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a szükséges időt jelöli meg és csak végső korlátként határozza meg a 8 órás előállítási időtartamot. A panaszosok álláspontja szerint a fentiekben kifogásolt rendőri intézkedés okán sérültek a panaszosok Alaptörvény IV. cikkében meghatározott jogai.

Az I. rendű panaszosnak az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében biztosított védelemhez való joga sérült akkor, amikor a nyomozóhatóság nem tette lehetővé azt, hogy a meghatalmazott védője a kihallgatásán jelen lehessen. Továbbá az I. rendű panaszos a rendőri intézkedéssel szembeni panasztételre vonatkozó rendőri tájékoztatást sem kapta meg, azzal kapcsolatosan tájékoztatást és igazolást sem kapott, és ez a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelmét eredményezte.

Mindezek alapján kéri a panaszosok, hogy a sérelmezett rendőri intézkedések vonatkozásában a Testület folytassa le a vizsgálatát, valamint annak eredményeként készítse el állásfoglalását.

2) A panaszosok panaszbeadványukhoz mellékeltek az Igazgatóság által készített jegyzőkönyveket.

Az első jegyzőkönyv tanúsága szerint 2012. december 19-én, 24 órakor tartottak ellenőrzést a fentebb meghatározott helyen, amely ellenőrzés során jelen volt két személy az Igazgatóság részéről, valamint a II. rendű panaszos. Az ellenőrzés típusa étel- és ételszer-higiéncia. II. rendű panaszos aláírta, hogy az Igazgatóság részéről megjelent két kormányhivatalnok jogairól és kötelezettségeiről részletesen tájékoztatta.

Az ellenőrzésre bejelentés alapján került sor, amely szerint az adott címen illegális pulykalevágás történik. Az ellenőrzés során egy hűtőkamrában 27 darab, 16 kilogrammos és 26 darab, 5 kilogramm friss, vágott pulyka található. A II. rendű panaszos elmondása szerint az állatokat saját maguk (szülők, nagyszülők) nevelték és vágták, de nem kereskedelmi célra, hanem a család részére. Ezzel kapcsolatban bemutatott a hatóságnak egy listát, amelyen a családtagok fel vannak sorolva, e szerint tagonként 2-3-10 darab pulyka. A listában felsorolt mennyiség a külső hűtőkamrában lévő mennyiségnek megfelel. A fent nevezett friss pulykahúst (53 darab) zárolja a hatóság és forgalmazását további intézkedés tételéig megtiltják. Az áru hiánytalan megőrzésért a II. rendű panaszos felel.

A II. rendű panaszos a jegyzőkönyvben ezúton szerette volna elmondani azt, hogy sérelmezi, hogy őt mindenért előveszik, bármit csinál a saját és családja érdekében és, hogy ha ő bármi bejelentést tesz mások ellen, akik szerint nem a jogszabályoknak megfelelően tevékenykednek, akkor annak nem látja eredményét. Ismételt kijelentette, hogy az állatok a család részére kerültek levágásra, tekintettel a karácsonyra és nem kereskedelmi célra vágták le őket.

A helyszínen tapasztaltakról fényképfelvételt is készítettek. A jegyzőkönyv ismételt tartalmazza a lefoglalás tényét, amelyet a panaszos aláírásával hitelesítve tudomásul vett és arról nyilatkozott, hogy a jegyzőkönyv az általa elmondottakat és a helyszínen történeteket a valóságnak megfelelően, hitelesen tartalmazza.

A jegyzőkönyv végén rövid tájékoztató olvasható, amely szerint jelen döntés meghozatalától számított 10 napon belül a döntésről szóló határozat az indokolással együtt a II. rendű panaszos részére megküldésre kerül. E döntés ellen – a Ket. 72. § (6) bekezdés értelmében – az indokolást is tartalmazó határozat közlésétől számított 15 napon belül az Igazgatóság igazgató főállatorvosának címzett, de az Igazgatósághoz 2 példányban benyújtott fellebbezésnek van helye. A fellebbezés illetéke 5.000 forint, amelyet az eljárást

kezdeményező irat egyik példányán illetékbélyeggel kell megfizetni. A fellebbezés elektronikus úton történő előterjesztésére nincs lehetőség. E döntés fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtandó. A teljesítés elmaradása esetén – ha az a kötelezettnek felróható – a kötelezettel szemben a hatóság eljárás bírságot szabhat ki.

3) A másik becsatolt jegyzőkönyv szerint 2012. december 20-án tartottak ismételt élelmiszerhigiéniai ellenőrzést a fentebb megjelölt helyen két kormányhivatalnok és két hatósági tanú (rendőrök) jelenlétében. A II. rendű panaszos szerepel ügyfélként, aki jelen esetben nem írta alá a jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztatás megtörténtét, így az aláírására szereplő területen az szerepel, hogy megtagadta azt.

Az ellenőrzést az előző pontban (I. fejezet 2) pont) ismertetett jegyzőkönyv megállapítása szerint az adott címen illegális pulyavágás történt 2012. december 19-én. A hűtőkamrában 27 darab 16 kilogrammos és 26 darab 5 kilogrammos, friss, vágott pulyka található. 2012. december 20-án ellenőrzött mennyiség megegyezik az előző jegyzőkönyvben meghatározott mennyiséggel. A pulykákat ártalmatlanítás címén elszállítatják egy Kft. közreműködésével, amelyről a helyszínen a Kft. részéről jelenlévő alkalmazott szállítólevelet adott át a II. rendű panaszos részére. A panaszos erre úgy nyilatkozott, hogy „Csak a holttestemen át fogják innen elszállítani.” A II. rendű panaszos eltépte a 127. számú jegyzőkönyvet. A II. rendű panaszos a jegyzőkönyv (38. számú) másolati példányát nem veszi át, kijelentette, hogy nem ír alá és nem vesz alá semmit. Így erre tekintettel a jegyzőkönyv minden aláírásra nyitva hagyott részén a II. rendű panaszos, mint ügyfél megtagadta az aláírást.

4) A panaszosok jogi képviselője 2013. május 24-én a panaszbeadványt kiegészítette, amellyel két kormányhivatali határozatot is a Testület rendelkezésére bocsátott.

Tájékoztatatta a Testületet, hogy az elsőfokú határozatban elrendelték a pulykák megsemmisítését, majd a másodfokú hatóság jogszabálysértésre hivatkozással megsemmisítette az elsőfokú határozatot, mivel nem volt jogszabályi alapja az intézkedésnek.

A csatolt határozati másolatokkal azt kívánják bizonyítani, hogy a lefoglalt tételek megsemmisítésére vonatkozó elsőfokú határozat 2013. február 15-ei keltezésű, tehát a rendőrség közreműködésével nem lehetett volna 2012. december 20-án olyan tétel elszállításáról intézkedni, amely vonatkozásában kötelező erejű határozat még nem született.

A jogi képviselő azt is kifejtette beadványában, hogy a rendőrség helyszínen intézkedő tagjaitól elvárható lett volna, hogy részrehajlás nélkül, nem csupán a hatósági állatorvosok által elmondottakra hivatkozással tegyék meg az intézkedéseket, hanem a másik fél által elmondottakat is vegyék figyelembe, és annak alapján vizsgálják meg a kialakult helyzet jogszerűségét. Ennek keretében az eljáró rendőröknek, a hatósági állatorvosokat fel kellett volna arra szólítani, hogy állításaik valóság alapját igazolják, és mutassák be azt a határozatot, amely alapján segítségüket kérik az intézkedéshez. Ennek hiányában ugyanis az eljárásnál való közreműködésük jogalapja erősen megkérdőjelezhető. Mindezek után – tekintettel arra, hogy ilyen határozattal a hatósági állatorvosok nem rendelkeztek – az eljáró hatóság tagjait kellett volna felszólítani arra, hogy eljárásuk jogszerűségének hiányában hagyják el a panaszosok magánlakását és annak bekerített részét, nem pedig a helyzetet megfordítva, a panaszosok helyszínről való eltávolításáról intézkedjenek.

5) A panaszbeadvány kiegészítéseként mellékelte elsőfokú határozatban, amelyet 2013. február 15-én hoztak meg, az Igazgatóság részéről a hatósági állatorvos elrendelte a 2012. december 19-én felvett jegyzőkönyvben meghatározott pulykák lefoglalását és ártalmatlanítását.

A határozat indokolása szerint az eljárás során megállapították, hogy a II. rendű panaszos nem engedélyezett helyen és módon állított elő jelentős mennyiségű (53 darab) friss, vágott pulykát. A tétel ártalmatlanítása az egyik Kft. helyén, hatósági felügyelettel 2012. december 20-án megtörtént.

6) Az Igazgatóság 2013. április 10-én, másodfokon bírálta el az első fokú határozattal szemben benyújtott fellebbezést, amelyben az igazgató fő állatorvos az Igazgatóság elsőfokú határozatát megsemmisítette.

A határozat indokolása szerint az Igazgatóság hatósági állatorvosai 2012. december 19-én helyszíni ellenőrzést végeztek a II. rendű panaszos ingatlanán, amelyről jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyvben rögzítették, hogy a II. rendű panaszos nem engedélyezett helyen és módon állított elő 53 darab, friss, vágott pulykát, ezért annak lefoglalását és zárolását rendelte el az Igazgatóság. A panaszos jegyzőkönyvi nyilatkozata szerint a pulykákat nem kereskedelmi, hanem saját célra dolgozta fel. A jegyzőkönyvet, annak pótlapját a panaszos aláírta. 2012. december 20-án a rendőrség közreműködésével a pulykákat elszállították, amely tényről jegyzőkönyvben is rögzítették. A pulykákat egy Kft. telephelyén még aznap megsemmisítették. A rendőrségi közreműködést követően, a nyomozóhatóság által jegyzőkönyvben rögzített, az eljárásban érintett hatósági személyek fenyegetettsége miatt kizárta az Igazgatóságot az eljárásból a panaszos érintettsége miatt.

Az indokolásból a Ket. releváns szakaszaira hivatkozással az igazgató főállatorvos úgy határozott, hogy az ügyfél fellebbezése alapos, hiszen az elsőfokú határozatban megjelölt élelmiszer jogszabályok megsértéséért nem állapítható meg, tekintettel arra, hogy a jegyzőkönyvben rögzített tényállás alapján a panaszos természetes személyként, saját célra kívánta felhasználni a pulykákat. A hatóság a forgalomba hozatal bizonyítása nélkül foglalta le és megsemmisítette meg a pulykákat 2012. december 20-án. A pulykák megsemmisítése miatt új eljárás lefolytatására nincs mód, ezért a határozatot megsemmisítette az igazgató főállatorvos.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereste a Rendőrkapitányságot. A Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Rendőrkapitányság vezetője, 2013. február 5-én az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

A 2012. december 19-ei rendőri intézkedés célja és jogalapja a hatósági állatorvosok ellenőrzéseinek biztosítása volt, amelyre írásban az Igazgatóság hivatalának XIV-I-006/1860-1/2012. számú, 2012. február 17-én kelt megkeresésére az Rtv. 24. §-ában foglaltak szerint került sor. Az intézkedés során az Igazgatóság részéről három fő volt jelen, Dr. D. P. állatorvos vezetésével. A Rendőrkapitányság részéről az eljárásban V. J. r. f. z. l. s. vett részt. Az intézkedés biztosításában részt vevő rendőr nem vizsgálta át a panaszos gépkocsiját, nem végzett gépkocsi ellenőrzést a fentebb megjelölt napon. Az intézkedő rendőr az évszaknak

megfelelő szolgálati öltözetet viselt, amely tartalmazta az azonosító jelvényét, a név kitűzőjét, amelyek a láthatósági-átvevő mellényen voltak elhelyezve. Az eljáró rendőr a helyszínen kiérkezésekor bemutatkozott, elmondta a hatósági állatorvossal való megjelenés okát.

2012. december 20-án dr. K. M. kerületi főállatorvos az Igazgatóság hivatala nevében a XIV-I-006/1860-2/2012. számon írásban kért „azonnali karhatalmi” segítséget biztosítás ügyében a szóban forgó ingatlanra, mivel ott – előző nap éjszakai – ellenőrzésük során illegális vágásból származó, 53 darab pulykatestet találtak, amelyeket zároltak is, azonban a helyszínen megjelenő, hivatal munkatársai által foganatosított elkobzás során az ügyfelek nem működtek együtt, különféle módon fenyegették meg az eljáró hivatalnokokat. Az intézkedés zavartalan lebonyolítása, illetve a hulladékgazdálkodónak való átadás biztosításához kért segítséget dr. K. M. kerületi főállatorvos. A rendőri intézkedésre az Rtv. 24. §-ában foglaltakra tekintettel került sor, a kerületi főállatorvos írásbeli bejelentése alapján.

Tekintettel arra, hogy a helyszínen tartózkodó S. Zs. az Igazgatóság hivatalának munkatársa az eljáró rendőrök tudomására hozta, hogy a később intézkedés alá vont I. és II. rendű panaszosok megfenyegették őt, miközben „Elvágom a torkodat, innen nem viszel el semmit, majd ha a földet dobják rád, akkor kiderül, mit viszel el” kijelentéssel éltek, amelynek alapján felmerült a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 229. § (1) bekezdésébe ütköző, hivatalos személy elleni erőszak büntette. Így erre tekintettel került sor az Rtv. 33. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazására és így a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyek előállítására. A II. rendű panaszost 11 óra 15 perckor állították elő, amely során 16 óra 23 perckor kezdték meg a kihallgatását a Btk. 229. § (1) bekezdésbe ütköző, hivatalos személy elleni erőszak büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. Az I. rendű panaszos előállítását szintén 11 óra 15 perckor kezdték meg, amely során 16 óra 27 perctől hallgatták ki a Btk. 229. § (1) bekezdésbe ütköző, hivatalos személy elleni erőszak büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. 12 óra és 12 óra 30 perc között a rendőrség a helyszínen szemlét tartott, valamint tanúkihallgatásokat foganatosítottak 13 óra 48 perctől, illetve 14 óra 29 perctől. A II. rendű panaszost 18 óra 25 perckor, az I. rendű panaszost 18 óra 50 perckor bocsátották szabadon.

A panaszosok – figyelemmel az Rtv. 92. és 93. §§-aiban foglaltakra – tájékoztatást kaptak, amelynek kapcsán akként nyilatkoztak, hogy a velük szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel/ kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal 8 napon belül nyilatkoznak.

A panaszossal szemben a Btk. 229. § (1) bekezdésbe ütköző hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt indult büntetőeljárás.

2) A rendőrség becsatolta az Igazgatóság hivatal kerületi állatorvosának, biztosítás kérése tárgyában a rendőrkapitánynak írt, 2012. december 17-én kelt levelét.

Az állatorvos a kapitánnyal folytatott személyes megbeszélésükre hivatkozással kéri, hogy a december 19-re tervezett, rendkívüli ellenőrzéseikhez nyújtson biztosítást a kapitányság, tekintettel arra, hogy az ellenőrzésekre illegális élelmiszer-előállítói tevékenység kivizsgálása miatt van szükség, és adott esetben előfordulhat, hogy lakatos igénybevétele is szükségessé válhat. Délelőtt 9 és 11 óra között, míg este 18 óra és 21 óra között folytatják le az ellenőrzést. A kerületi főállatorvos kifejtette, hogy az ellenőrzéseket a szóban forgó ingatlanok

tulajdonosainak hozzájárulása nélkül is le kívánja folytatni, amelyhez az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban: Éhtv.) 44. §-a adja meg a számára a felhatalmazást. Az ellenőrzések eredményeképpen bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja is felmerül.

3) Az Igazgatóság kerületi főállatorvosa, 2012. december 20-án kelt levelében ismételten megkereste a rendőrkapitányt, akitől karhatalmi biztosítás ügyében azonnali segítséget kér, hiszen az éjszaka folyamán az Igazgatóság munkatársai a II. rendű panaszos ingatlanán 53 darab illegális vágásból származó pulykatestet találtak, amelyeket zároltak. A főállatorvos arról tájékoztatta a rendőrkapitányt, hogy reggel az Igazgatóság munkatársai megjelentek a helyszínen az áru elkobása céljából, de a II. rendű panaszos nem működik velük együtt, különféle módon fenyegeti a kollégákat. Az intézkedés zavartalan lebonyolítása, illetve a hulladékgazdálkodónak való átadás biztosításához kér rendőri segítséget.

4) A rendőrség mellékelte a nyomozás elrendeléséről szóló feljegyzését, amely szerint az egyik hatósági állatorvos feljelentése alapján, 2012. december 20-án nyomozást rendeltek el 2012. január 20-áig tartó határidővel a Btk. 229. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint is minősülő hivatalos személy elleni erőszak büntetnének megalapozott gyanúja miatt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 170. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a (2) bekezdés rendelkezéseire – a II. rendű panaszossal, mint terhelttel szemben. A nyomozás határidejét 2012. január 18-án meghosszabbították 2012. február 20-ig.

5) A feljelentésről készült jegyzőkönyvet 2012. december 20-án 13 óra 42 perckor kezdték el felvenni. A feljelentést az egyik hatósági állatorvos tette, mint sértett és mint 1. számú tanú a büntetőeljárásban.

A jegyzőkönyvben a sértett (feljelentő, tanú) elmondta, hogy az Igazgatóságnál dolgozik. A fentebb meghatározott napon őt és kolléganőjét (2. számú tanú) utasította a főnöke, hogy menjenek ki a II. rendű panaszos ingatlanára, ahol a 2012. december 19-ei éjszaka folyamán illegális vágás tényét állapították meg a szervüktől kikerkezett munkatársak, és a helyszínen zároltak 53 darab levágott pulykát. Ez körülbelül 500-600 kilogramm húst jelent. Ilyen mennyiségű élő állat feldolgozásakor már kötelező lett volna értesíteni a hatósági állatorvost, amely azonban jelen esetben nem történt meg. A két tanú azt a feladatot kapta, hogy a zárolt hús elkobzását és megsemmisítőbe szállítását a helyszínen koordinálják.

2012. december 20-án kb. 8 óra 30 perckor érkeztek ki a helyszínre, amely egy kertes ház egyik fele. Az éppen az udvaron tartózkodó tulajdonosoknak bemutatkoztak, közölték, hogy a zárolt hús miatt jelentek meg a helyszínen, majd ezután beengedték őket az udvarra. A levágott állatokat megmutatták nekik, majd bementek a ház étkezőjébe, hogy jegyzőkönyvet vegyenek fel az esetről. Eddig – a tanú elmondása szerint – mindkét panaszos teljesen együttműködő volt, semmi probléma nem merült fel.

A jegyzőkönyv felvétele közben, amikor tájékoztatták őket arról, hogy a zárolt hús elkobzására és megsemmisítésére fog sor kerülni, akkor először a II. rendű panaszos, majd az I. rendű panaszos is teljesen kivetkőzött magából. Mind a ketten azt ordibálták, hogy „márpedig nem visznek el semmit”. A II. rendű panaszos azt ordította, hogy „levágom a fejüket”, illetve a jelen lévő I. rendű panaszos azt mondta a 2. számú tanúnak, hogy „elvágom a torkát és eltemetem, utána hívhatja az autót, ami elviszi a pulykát”.

A 2. számú tanú próbálta a panaszosokat arról tájékoztatni, hogy hivatalos személyek, szó szerint azt mondta, hogy „hatósági személyt nem szabad fenyegetni”, erre azonban az I. rendű panaszos azt válaszolta, hogy a saját házában úgy viselkedik, és azt mond, amit csak akar. Ekkor az 1. számú tanú már jelezte a 2. számú tanúnak, hogy a további konfliktus elkerülése végett hagyják el az ingatlant és értesítsék a rendőrséget. Eközben az I. rendű panaszos felhívott valakit, állítása szerint egy ügyvédet, aki azt mondta nekik, hogy a két tanú magánlaksértést követett el, és azonnal el kell hagyniuk az ingatlant. Ekkor már több fenyegetés nem hangzott el, csak kitéssékelték őket az ingatlan udvarára. Mire az udvarra értek már a rendőrök is megérkeztek, de nekik sem volt könnyű dolguk a két felháborodott panaszossal. Végül a kedélyek lecsillapodtak, és a korábban bezárt ajtót, amely mögött a zárolt húst tárolták, sikerült a panaszosok kulcsával kinyitni és a tanúk intézkedtek a hús elszállítása és megsemmisítése iránt. A tanú megjegyezte, hogy a panaszosok folyamatos időhúzása miatt a fenti eseménysorozat mintegy három órát vett igénybe.

A jegyzőkönyvet a feljelentő (sértett) aláírta és azt 14 óra 17 perckor lezárták.

6) A rendőrség megküldte a 2. számú tanúkihallgatásáról készült jegyzőkönyvet, amely szerint a tanút 2012. december 20-án 13 óra 48 perctől 15 óra 10 percig hallgatták meg.

Az eset kapcsán elmondta, hogy az Igazgatóságnál dolgozik, mint élelmiszerbiztonsági felügyelő. A mai napon a központtól szóltak neki és az 1. számú tanúnak, hogy jelenjenek meg a II. rendű panaszos ingatlanjánál, mivel ott 2012. december 19-én este 53 darab pulykát zároltak, illegális vágás miatt. Az esetről jegyzőkönyv is készült. A fenti címre 8 óra 30 perc körül értek ki, ahol felvették a kapcsolatot a II. rendű panaszossal, aki ellen elrendelte az Igazgatóság a zárolást. Nekik az eset kapcsán ellenőrizniük kellett a zárolt pulykák elszállításának elvégzését, ártalmatlanítás céljából.

Amikor ellenőrizték az ingatlan területén található hűtőkamrát, ahol a panaszosok a pulykákat tárolták, akkor azok hiánytalanul mind megvoltak. Amikor érvényesíteni akarták az elszállítást és az ártalmatlanítást, akkor az addig együttműködő II. rendű panaszos és a mellette lévő I. rendű panaszos elkezdtek velük kiabálni. Majd akkor elkezdtek az eljárást is akadályozni és kijelentették, hogy nem fogják beengedni a Kft. munkatársait, akik a pulykák elszállítása miatt érkeztek a helyszínre. Ezen személyek csak a rendőri jelenlét után tudtak bemenni az ingatlan területére. Eközben a panaszosok megfenyegették mindkét tanút. Az 1. számú tanút a II. rendű panaszos fenyegette meg, aki azt mondta neki, hogy „levágom a fejed”, a 2. számú tanúnak pedig az I. rendű panaszos mondta azt, hogy „elvágom a nyakadat, elföldellek”. Majd megnézem, hogy utána hogyan viteted el a pulykákat”. Ezután a 2. számú tanú felszólította a személyeket, hogy hatósági személynek minősülnek mindketten, emiatt fejezzék be a fenyegetést és működjenek együtt velük. Az I. rendű panaszos ezután azt ordibálta feléjük, hogy „az én házamban azt csinállok, amit akarok”. Ezután felszólította a két tanút, hogy távozzanak a házból.

A 2. számú tanú azt is elmondta, hogy benne félelmet és megbotránkozást keltett a személyek fenyegetése illetve viselkedése. Az általuk tanúsított kijelentés és viselkedése akadályozta a munkájuk elvégzését. A fenyegetés megtörténte után hívta fel az 1. számú tanú a rendőrséget, hogy segítséget kérjen az intézkedés végrehajtásához. Míg nem értek ki a rendőrök nem mentek ki a házból, mert olyan hangulatban volt a két személy, hogy úgy érezte a tanú, hogy ha felállnak és hátat fordítanak nekik, akkor megüthetik őket. Majd ezután a két panaszos ismét elkezdett a tanúk irányában kiabálni egészen addig, amíg a rendőrök meg nem érkeztek.

a helyszínre. A rendőrök kiérkezése után a kedélyek csillapodtak, majd sikeresen el tudták végezni a pulykák elszállítását.

7) A feljelentő (sértett) tanúmeghallgatására 2012. december 20-án 14 óra 29 perctől 14 óra 41 percig került sor, amelyben a feljelentésében elmondottakat minden tekintetben fenntartja, azt kiegészíteni csupán annyival kívánja, hogy természetesen az általa korábban a fényképről felismert panaszosok azok, akik elkövették a bűncselekményt, őket arcról felismeri, de a nevükre nem emlékszik, azt megmondani nem tudja.

8) A rendőrség megküldte a 2012. december 20-án 12 órától 12 óra 30 percig megtartott szemlét, amelyre azért került sor, mert a Dr. T. Gy. hatósági állatorvos bejelentést tett a II. rendű panaszos ellen, aki 2012. december 20-án 8 óra 30 perc és 8 óra 50 perc közötti időben az ingatlanának területén hivatalos személy elleni erőszak büntettét követte el.

Tekintettel arra, hogy a panaszügy elbírálása szempontjából további érdemi információt nem tartalmaz a szemléről felvett jegyzőkönyv, így a jegyzőkönyvben foglaltak ismertetéséről a Testület jelent pont alatt eltekint.

9) A rendőrség a szemle során készült 18 darab fényképfelvételt is mellékelte, amelyeket – az előző pontban meghatározottakra tekintettel – nem ismertet a Testület, hiszen azok a pulykákról, a kamráról, az ingatlanról és annak egyes részeiről készültek. A mellékelte jegyzék szerint egy helyszínrajzot és 18 darab fényképfelvételt készítettek, lefoglalásra nem került sor.

10) Ö. Z. r. őrm. 2012. december 20-án tette meg jelentését a rendőri intézkedésről, amelyben jelentette, hogy a fenti napon, 8 óra 50 perckor, az ügyelvezető utasítására ment ki a II. rendű panaszos ingatlanjához, mivel az Igazgatóság fentebb meghatározott számú ügyirat szerint karhatalmi segítséget kért.

A rendőrök kiérkezésekor őket az Igazgatóság két munkatársa fogadta, akik rendőri kérdésre elmondták, hogy a tegnap este folyamán ezen a címen a kollégáik ellenőrzést végeztek, amelynek során 53 darab pulykatestet zároltak és amelyeket a mai napon megkíséreltek elszállítani, de ezt az ott tartózkodó panaszosok nem engedték. A pulykákat a lakóház melletti melléképületben kialakított hűtő kamrában tárolják, amely kulcsra van zárva.

Ezután a II. rendű panaszos megerősítette a két Igazgatósági dolgozó állításait, valamint azt is elmondta, hogy a tegnapi ellenőrzésre van jegyzőkönyve, amelyet rendőri kérésre átadott. Ezután Ö. Z. r. őrm. elmondta a II. rendű panaszosnak, hogy a fenti szerv két képviselője jogszerűen fogja elszállítani a pulykákat, amely tényről fog jegyzőkönyvet kapni. Ezt a párbeszédet hallotta a II. rendű panaszos, ott tartózkodó édesanyja, illetve az I. rendű panaszos. A három személy ezután kijelentette, hogy nem hajlandók együttműködni, és nem fogják kinyitni a hűtőkamrát és onnan nem fognak elvinni semmit, mivel az az ő tulajdonuk. A három személynek Ö. Z. r. őrm. többször elmondta, hogy működjenek együtt a fenti szerv kollégáival és nyissák ki a tárolót, de ez eredménnyel nem járt.

Ezt Ö. Z. r. őrm. jelentette a rendőrkapitányság ügyelvezetőjének, aki elmondta, hogy a fenti szerv fog gondoskodni az elszállításról és az ezzel járó akadályok elhárításáról. A két, helyszínen jelen lévő Igazgatósági alkalmazott erről intézkedtek, amelyet a rendőr közölt a három személlyel, hogy a pulykák el lesznek szállítva, amennyiben ezt megzavarják, illetve

megpróbálják megakadályozni, akkor velük szemben rendőri intézkedésre fog sor kerülni. Ekkor a II. rendű panaszos édesanyja megkérdőjelezte az intézkedés jogszerűségét és kijelentette, hogy oda akkor se megy be senki és nem visznek el semmit és szólnak az ügyvédjüknek. Majd a 2. számú tanú elmondta a rendőrnek, hogy a panaszosok a rendőrök kiérkezése előtt a házban folytatott beszélgetés során megfenyegette, ezen szavakat használva: „Elvágom a torkodat, innen nem viszel el semmit, majd ha a földet dobják rád, akkor kiderül mit viszel el”. Ennek a párbeszédnek az 1. számú tanú fültanúja volt. Ezt a tényt Ö. Z. r. őrm. jelentette az ügyeletnek, amely elmondta, hogy küld segítséget a panaszosok előállításához, így Ö. Z. r. őrm. biztosítsa a cselekmény helyszínét. A helyszínre érkezett B. Z. r. ftörm. és T. M. r. őrm., akik előállították a rendőrkapitányságra a panaszosokat.

A továbbiakban a helyszínre érkezett K. Á., illetve T. G., akik a panaszosok hozzátartozói. A II. rendű panaszos anyjával folytatott további kommunikáció eredményeképpen a hűtőkamra ajtajának kulcsát megtalálták és a kamrát K. Á. rendőri kérésre kinyitotta. Ezután a B. Kft. munkatársai (P. T. és K. A.) 12 óra 10 perckor szállították el a pulykákat. Időközben a helyszínre érkezett F. I. r. ftzls. bűnügyi technikus, akinek a helyszínt 12 órakor, eredeti állapotban átadta Ö. Z. r. őrm. A teljes intézkedés szem- és fültanúja volt V. I. Tekintettel arra, hogy egyéb intézkedésre nem volt szükség a helyszínt elhagyta r. őrm. és folytatta a szolgálatát.

11) A rendőrség megküldte a II. rendű panaszos előállításának végrehajtásáról készült jelentést, amely szerint a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint a személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítását alkalmazták.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint az Igazgatóság 2012. december 20-án karhatalmi segítséget kért a panaszos ingatlanjára. A fenti helyen hatósági jogkörüknél fogva intézkedést kezdeményezett az Igazgatóság, amely során az ott tartózkodó I. rendű panaszos és II. rendű panaszos a fenti hatóság képviselésében megjelent S. Zs. élelmiszerbiztonsági felügyelőt a munkája során életveszélyesen megfenyegették. A helyszínre érkezéskor már ott jelen volt G. F. r. alezredes, aki a helyszíni intézkedést irányította, majd tájékoztatta a kiérkező rendőröket a történetekről, ezután pedig az elkövetéssel gyanúsítható személyek a Rendőrkapitányságra további intézkedés végett előállították.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint átadták a panaszosnak az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállítás idejét tartalmazó igazolást is. Az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) – (9) bekezdések, a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót megkapta.

A II. rendű panaszos előállítása 2012. december 20-án 11 órától 18 óra 35 percig tartott, amelynek során 11 óra 15 perckor adták át a Rendőrkapitányság Ügyeletének.

12) A II. rendű panaszos előállításának végrehajtását értékelő parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint alkalmazott igazoltatás, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti személyi szabadságában

korlátozott személy átvizsgálása és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont szerint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása jog-és szakszerű, valamint arányos is volt.

13) A II. rendű panaszos az előállítása során úgy nyilatkozott, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92. és 93. §§-ok alapján megkapta. A vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel/kényszerítő eszközzel kapcsolatban panasszal 8 napon belül nyilatkozik. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban, a részére kiállított – az előállítás időtartamáról szóló – igazolást átvette. Az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) – (9) bekezdések, a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átvette. Élelmezést nem kért, betegségben nem szenvedett, a rendőri intézkedés során sérülése nem keletkezett, ezért orvosi ellátásban sem részesült. A II. rendű panaszos a nyilatkozatot aláírásával hitelesítette.

14) A II. rendű panaszos rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint vele szemben az Rtv. 33. § alapján fogatosítottak személyi szabadságot korlátozó intézkedést 2012. december 20-án 11 órától 18 óra 35 percig.

A panaszos aláírásával is hitelesítetten ebben a dokumentumban úgy nyilatkozott, hogy hozzátartozója/ törvényes képviselője kiértesítését nem kérte, az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szembeni panasz kapcsán 8 napon belül nyilatkozik, valamint élelmezést sem kért.

15) A rendőrség megküldte a II. rendű panaszos gyanúsított kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet, amely során jelen volt a panaszos jogi képviselője.

A panaszost 2012. december 20-án 16 óra 23 perctől 18 óra 1 percig hallgatták ki, amelynek során elmondta, hogy panasszal kíván élni a gyanúsításával szemben, hiszen nem fenyegetett meg senkit. A bűncselekmény elkövetését nem ismeri el.

Vallomásában elmondta, hogy a fentebbi napon, a reggeli órákban a szülei házában tartózkodott, az élettársa (I. rendű panaszos) pedig az udvaron volt, amikor két ember érkezett (egy férfi és egy nő) az ingatlanhoz és megálltak a kapu előtt. Az I. rendű panaszos odament hozzájuk, azt nem tudja II. rendű panaszos, hogy mit mondhattak az I. rendű panaszosnak, de az beengedte őket. Ezután II. rendű panaszos is kiment az udvarra, de ez a két ember nem mutatkozott be. Azt mondták, hogy a tegnapi napon zárolt húst szeretnék megnézni. Ebből II. rendű panaszos azt gondolta, hogy valamilyen hivatalos emberek lehetnek. A II. rendű panaszos úgy döntött, hogy megmutatja nekik, hogy hol van a hús elhelyezve, de miközben a helyiség felé tartottak, ahol a húst zárolták a telek oldalsó kapuján keresztül megérkezett a II. rendű panaszos édesapja, édesanyja és édesanyja barátnője. Így összesen heten tekintették meg a zárolt húsmennyiséget. Az ezt tároló ajtót a II. rendű panaszos nyitotta ki, majd a megtekintés után ő is csukta be és zárta vissza. A kulcsot magánál, a zsebében tartotta.

Ezután mentek be mindannyian a lakás étkezőjébe. A két – II. rendű panaszos által nevezett – idegen (2 tanú) elkezdett valamilyen jegyzőkönyvet kitölteni, és amikor ezt csinálták, nagyjából a felénél járhattak, amikor megérkezett a panaszos testvére (K. Á.). A két idegen adott a panaszosnak egy példányt az előző napon felvett jegyzőkönyvből, majd nekiálltak

felvenni a saját jegyzőkönyvüket. Eközben nem kérdeztek a panaszosztól semmit, sőt mástól sem kérdeztek semmit. Miközben rögzítették a jegyzőkönyvet, a II. rendű panaszos szülei és édesanyja barátnője megpróbálták elmagyarázni a két embernek, hogy ezeket az állatokat ők közösen nevelték. Azt is mondták nekik, hogy az állatok levágásból származó hús karácsonyra lett volna a családnak, a családtagoknak. A panaszos elmondta, hogy ha őt megkérdezték volna, akkor azt mondta volna, hogy december 21-én itt a világvége és szeretne volna feltölteni a készleteiket pulykahússal.

Miközben a két ember felvette a jegyzőkönyvet a szülők és az édesanyja barátnője még mindig megpróbálták elmondani neki, hogy a hús honnan van. Eközben a panaszos, testvére és az I. rendű panaszos az asztal körül járkáltak, semleges témákról beszélgettek egymás között. Amikor befejezték a jegyzőkönyv felvételét azt mondták a II. rendű panaszosnak, hogy a jegyzőkönyvet írja alá, valamint azt is mondták, hogy az áll a jegyzőkönyvben, hogy el fogják koboizni a tegnapi napon zárolt húst. A panaszos erre nyugodt hangon azt válaszolta, hogy nem, a húst nem veszik sehová, illetve a jegyzőkönyvet nem írja alá. Azt később sem írta alá, sőt el sem olvasta. A panaszos megjegyzi, hogy a tegnapi napon elvett jegyzőkönyvet sem olvasta el, hanem csak aláírta. Nem tudja, hogy abban mi volt, abból nem kapott egy példányt sem. A II. rendű panaszos elmondta, hogy az I. rendű panaszos eközben sehogy sem reagált, csak a II. rendű panaszos beszélt. A többi jelenlévő sírt, hogy elviszik a karácsonyi pulykákat, amit ők az utolsó fél évben nevelgettek, hogy legyen a családnak pulykája. A családnak ez rettenetesen fájt. Az I. rendű panaszos továbbra sem szólt semmit.

A két idegen ekkor felhívott valakit, akiről a panaszos nem tudja, hogy kicsoda lehetett. Ezután a panaszos és családja kiment az udvarra, ott álltak és vártak, amíg az állatorvosok telefonálnak, majd nem sokkal később megérkeztek a rendőrök. A rendőrök elmondták, hogy ők azért vannak itt, nehogy konfliktus alakuljon ki. A II. rendű panaszos hozzátartozói tovább sírtak, hogy elviszik a karácsonyi pulykát, próbálták kideríteni, hogy miért kell elvinni a karácsonyi pulykát. A két embernek elmondta a II. rendű panaszos, hogy nem hajlandó nekik odaadni a húst, amire ők azt közölték, hogy lakatost, vagy tűzoltót hívnak, és azzal nyitattatják ki a húst tároló helyiség ajtaját, amely kijelentést a panaszos úgy értelmezett, hogy ők fenyegetik meg őt.

A II. rendű panaszos elmondta, hogy nem érti az egészet, mert ő csak embertársain akart segíteni, és ezért büntették meg.

Ezután megérkezett G. F. rendőr, akit ismer. Bejött és megkérdezte, hogy miért kell ezt a cirkuszt csinálni, és azt mondta, hogy beviszi a panaszosokat, elő lesznek állítva, bent fogják tölteni a karácsonyt. Eközben további három rendőr is megérkezett, akik szintén bementek az ingatlan udvarára. Papírt nem mutattak neki, nem értette, hogy milyen jogcímen mennek be hozzá. Amikor már az összes rendőr megérkezett, akkor elkezdte a rendőröknek mondani a két állatorvos, hogy a panaszosok megfenyegették őket, amely nem igaz a II. rendű panaszos szerint. A II. rendű panaszos elmondta, hogy szerinte csak azért mondták, mert csak így tudták őket onnan eltávolítani, hogy hozzáférhessenek az áruhoz, a pulykához.

A panaszos határozottan kijelenti, hogy a gyanúsításban szereplő állítás, miszerint ő azt mondta volna a két kormánytisztviselőnek, hogy levágja a fejüket nem igaz. Azt ő aljas rágalomként éli meg. Álláspontja szerint azt, hogy ő nem mondott ilyet a vele egy helyiségben tartózkodó személyek is igazolni tudják.

Rendőri kérdésre elmondta, hogy teljesen biztos abban, hogy az I. rendű panaszos semmilyen formában nem fenyegette meg a kormánytisztviselőket, sőt tudomása szerint a jelenlévők egyike sem fenyegette meg őket. Vallomása végén megjegyezte, hogy aljas módszerei vannak a kormánytisztviselőknek, mert ha nem tudnak bemenni az ajtón, akkor bemennek az ablakon.

A kihallgatás során a jogi képviselő kérdésére a II. rendű panaszos úgy nyilatkozott, hogy december 19-én a két ismeretlent önszántából engedte be az ingatlanjára. Lehet, hogy ők bemutatkoztak, de már erre nem emlékszik, de nem foglalkozott ezzel, hiszen este 10 óra volt, úgy volt vele, hogy hadd jöjjenek, nincs rejtegetnivalója. December 20-án szintén önként engedte be a két ismeretlen személyt az ingatlan területére. Itt az ügy előadója emlékeztette a II. rendű panaszost, hogy vallomása alapján az I. rendű panaszos engedte be az ismeretleneket, amelyet a II. rendű panaszos nem vitatott, elismert. Amikor kiment az udvarra a személyek már bent voltak az udvaron. A panaszos azt is elmondta, hogy ő adta át a bűnügyi technikusnak a kulcsot, így nyithatták ki a kamrát.

A panaszos és védője a jegyzőkönyvet aláírásukkal hitelesítették.

16) A rendőrség megküldte az ügyészség 2013. január 7-én kelt határozatát, amely szerint elutasította a II. rendű panaszos gyanú közlése ellen bejelentett panaszát, így megállapította, hogy a nyomozó hatóság intézkedése a fentiekre tekintettel törvényes, és megalapozott.

17) Az I. rendű panaszossal szemben - az előállításának végrehajtásáról készült jelentés szerint - Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint a személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítását alkalmazták.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása megfelel (szó szerint) a II. rendű panaszos előállításának végrehajtásáról készült jelentésben foglaltaknak (II. fejezet 12. alpont), így a Testület eltekint a tényállást jelen pont alatt történő megismétlésétől.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint átadták a panaszosnak az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállítás idejét tartalmazó igazolást is. Az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) – (9) bekezdések, a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót megkapta.

Az I. rendű panaszos előállítása 2012. december 20-án 11 órától 18 óra 35 percig tartott, amelynek során 11 óra 15 perckor adták át a D. Rendőrkapitányság Ügyeletének.

18) Az I. rendű panaszos előállításának végrehajtását értékelő parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint alkalmazott igazoltatás, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont szerint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása jog-és szakszerű, valamint arányos is volt.

19) Az I. rendű panaszos az előállítása során úgy nyilatkozott, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatót az Rtv. 92. és 93. §§-ok alapján megkapta. A vele szemben

alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel/kényszerítő eszközzel kapcsolatban panasszal 8 napon belül nyilatkozik. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban, a részére kiállított – az előállítás időtartamáról szóló – igazolást átvette. Az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) – (9) bekezdések, a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átvette. Élelmezést nem kért, betegségben nem szenvedett, a rendőri intézkedés során sérülése nem keletkezett, ezért orvosi ellátásban sem részesült. Az I. rendű panaszos a nyilatkozatot aláírásával hitelesítette.

20) Az I. rendű panaszos rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint vele szemben az Rtv. 33. § alapján fogatosítottak személyi szabadságot korlátozó intézkedést 2012. december 20-án 11 órától 18 óra 35 percig.

A panaszos aláírásával is hitelesítetten ebben a dokumentumban úgy nyilatkozott, hogy hozzátartozója/ törvényes képviselője kiértécsítését nem kérte, az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szembeni panasz kapcsán 8 napon belül nyilatkozik, valamint élelmezést sem kért.

21) A rendőrség megküldte az I. rendű panaszos gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyvet, amely szerint a panaszost 2012. december 20-án 16 óra 27 perctől 17 óra 30 percig hallgatták ki.

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy a terhére rótt bűncselekmény elkövetését nem ismerte el, hiszen nem fenyegette meg a tisztviselőket, ezért a gyanúsítással szemben panaszt tesz.

Vallomásában elmondta, hogy tudomásul vette, hogy milyen ügyben hallgatják ki. Megértette a jogait és azt is, hogy a meghatalmazott védője a II. rendű panaszos kihallgatásán vesz részt, így az ő kihallgatásán nem tud jelen lenni. A fentiek tekintetében az ügyvédje jelenléte nélkül is vallomást kíván tenni.

Elmondta az I. rendű panaszos, hogy a fentebb megjelölt napon kikerkezett két kormánytisztviselőt nem fenyegette meg semmilyen módon, sőt őket a II. rendű panaszos sem fenyegette meg őket, ebben pedig azért biztos, mert ezt a helyszínen tartózkodók is tanúsítani tudják (a II. rendű panaszos apja, anyja, testvére és az anyja barátnője, akik végig a házban tartózkodtak). I. rendű panaszos el kívánta mondani, hogy szerinte a két tisztviselő teljesen jogtalanul járt el és ők fenyegetőztek, hogy a rendőrökkel elvitetik a panaszosokat, mivel nem adják oda a pulykákat. A II. rendű panaszos szülei által levágott állatokat azért nem akarták odaadni, mivel az I. rendű panaszos állítása szerint nekik semmi köze azokhoz az állatokhoz, mert azok nem az övék, hanem a II. rendű panaszos szüleié, valamint az ő szüleié és pár a szomszédok tulajdonát képezte.

Az I. rendű panaszos azt is közölte a kihallgatásán, hogy az ingatlan, ahonnan a rendőrök elvitték őket nem az ő tulajdonuk, oda csak az ott lévő kutyák, díszkacsák etetése miatt mentek, majd az eljárás miatt gondolták, hogy ott maradnak, mivel megkérte őket az a tisztviselő, aki kint volt hajnalban. Emiatt az I. rendű panaszos úgy gondolja, hogy ő teljesen együttműködő volt a teljes eljárásban. Továbbá kijelentette, hogy azért tett a gyanúsítás ellen panaszt, mivel ő a tisztviselőket nem fenyegette meg, viszont azért akadályozta a munkájukat,

mivel, ahogy már nekik is elmondta a pulykák nem az ő tulajdonát képezik és emiatt úgy gondolta, hogy nem adhatja oda azokat, illetve az egész eljárás során kérte, hogy adjanak egy olyan határozatot, amely alapján ők elvihetik azokat. A panaszos elmondta, hogy az elvitelről szóló határozatot egyszer sem kapott kézhez. Az eset tisztázása érdekében indítványozta a felsorolt tanúk meghallgatását.

22) Az I. rendű panaszos gyanúsítással szemben előterjesztett panaszát az ügyészség 2012. január 7-én kelt határozatával elutasította, tekintettel arra, hogy az alaptalan, így a nyomozóhatóság intézkedését az ügyészség törvényesnek és megalapozottnak találta.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosok Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz fűződő jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán elsőként azt értékelte, hogy a hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A panaszosok sérelmezték, hogy a helyszínre kiérkező rendőrök nem tettek meg mindent annak érdekében, hogy tisztázzák a panaszosok és a kormánytisztviselők között kialakult helyzetet, hanem a kormánytisztviselőket védve, részrehajló intézkedést foganatosítottak a panaszosokkal szemben, így ennek keretén belül kellő jogalap hiányában állították elő őket a rendőrkapitányságra. A panaszosok nemcsak az előállítás jogalapját, hanem arányosságát, sőt időbeliségét is kifogásolták a beadványukban. Emellett a rendőrség szolgálati fellépését is panaszolták. Az I. rendű panaszos kifogásolta, hogy a panasztételi lehetőségekről nem tájékoztatták őt. A panaszosok jogi képviselője kifogásolta, hogy kifejezett kérése ellenére nem lehetett jelen védőként az I. rendű panaszos gyanúsított kihallgatásán, pedig mindkét panaszos meghatalmazta őt a védői feladatok ellátására, de ennek ellenére a rendőrség ezt nem vette figyelembe, így miközben a II. rendű panaszost kihallgatták (amelyen ott volt a védő), eközben megkezdték az I. rendű panaszos kihallgatását, amelyen értelemszerűen – a fizika törvényeire tekintettel – nem tudott részt venni a védő.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, amelyek az Rtv. IV., V., VI. fejezetek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség, etc.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés, etc.)
- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi

eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás, etc.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e. A Testület így a panaszos jogi képviselőjének azon kifogását, amely szerint az I. rendű panaszos gyanúsított kihallgatásán nem lehetett jelen – annak ellenére, hogy azt kifejezetten kérte a rendőrségtől – hatáskörhiányában nem vizsgálhatja, mert a Be. 196. § (1) bekezdése biztosítja a panasz előterjesztését azoknak, akinek az ügyész, vagy a nyomozó hatóság intézkedése, vagy intézkedésének elmulasztása a jogait (a védő esetében a Be. 44 – 50. §§-okban meghatározott jogokat) vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül panasszal élhet.

Így tekintettel a fentiekben meghatározottakra a Testület hatáskörének hiánya miatt nem vizsgálhatja azt, hogy az I. rendű panaszos gyanúsított kihallgatásán meghatalmazott védője nem volt jelen, annak ellenére, hogy a védő kifejezetten kérte azt a nyomozóhatóságtól.

Ugyanakkor a Testület vizsgálhatja azt, hogy a rendőröknek volt-e az adott esetben intézkedési kötelezettsége, és ha volt, akkor annak hogyan tettek eleget. Emellett a panaszosok előállítását, a rendőrség szolgálati fellépésének módját és az I. rendű panasszal szembeni panaszjogról történő tájékoztatást is a Testület eljárásának körébe vonta.

2) A rendőrök intézkedési kötelezettsége vonatkozásában a Testület az alábbi álláspontra jutott.

i) A panaszosok beadványukban elmondták, hogy tudomásuk szerint a rendőrök a kormányhivatalnokok eljárásának biztosításában bejelentés alapján jártak el 2012. december 19-én, 20-án pedig a helyszínre kiérkező két kormányhivatalnok telefonos bejelentése alapján jelentek meg a II. rendű panaszos szüleinek ingatlanán.

A rendőrség tájékoztatása szerint 2012. december 19-én az Igazgatóság főigazgató állatorvosa hivatalos úton, levélben kereste meg a rendőrkapitányt azért, hogy az Igazgatóság által tervezett, rendkívüli ellenőrzéseikhez biztosítást nyújtson a kapitányság, tekintettel arra, hogy az ellenőrzésekre illegális élelmiszer-előállítói tevékenység kivizsgálása miatt van szükség, és adott esetben előfordulhat, hogy lakatos igénybevétele is szükségessé válhat. Az Igazgatóság hivatal kerületi főállatorvosa, 2012. december 20-án kelt levelében ismételten megkereste a rendőrkapitányt, akitől karhatalmi biztosítás ügyében azonnali segítséget kért, hiszen az éjszaka folyamán az Igazgatóság munkatársai a II. rendű panaszos ingatlanán 53 darab illegális vágásból származó pulykatestet találtak, amelyeket zároltak. A főállatorvos arról tájékoztatta a rendőrkapitányt, hogy reggel az Igazgatóság munkatársai megjelentek a helyszínen az áru elkobzása céljából, de a II. rendű panaszos nem működik velük együtt, különféle módon fenyegeti a kollégákat. Az intézkedés zavartalan lebonyolítása, illetve a hulladékgazdálkodónak való átadás biztosításához kér rendőri segítséget. Így a rendelkezésre bocsátott iratok tanúsága szerint kezdetben a rendőrök biztosítási intézkedés végrehajtása céljából jelentek meg a II. rendű panaszos szüleinek ingatlanján abból a célból, hogy biztosítsák a hatósági állatorvosok eljárását.

A kapitányságvezető a panaszosokkal szembeni intézkedés alapjaként az Rtv. 24. §-ában rögzített segítségnyújtási kötelezettséget jelölte meg, amely szerint:

- „(1) A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.
- (2) A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.
- (3) A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.
- (4) A rendőrt a jogainak érvényesítése végett bárki felkérheti más személy igazoltatására. Ha az igazoltatást kérő valószínűsíti, hogy az igazoltatáshoz jogos érdeke fűződik, és a személyazonosságát igazolja, a rendőr a kérést teljesíti. Az igazoltatott adatait a rendőrkapitányság adja ki az igazoltatást kérőnek, ha az adatokhoz fűződő jogosultságát hitelt érdemlően igazolja.
- (5) Ha az igazoltatást kérő az igazoltatást követő 8 napon belül az adatok kiadását nem kéri, vagy a jogosultságát nem igazolja, az igazoltatottnak a (4) bekezdés alapján felvett adatait meg kell semmisíteni.
- (6) Az adatok kiadásáról az igazoltatott személyt írásban értesíteni kell. Az értesítésben közölni kell az igazoltatást kérő igényének indokait. Ha az igazoltatott kéri, az igazoltatást kérő személyazonosító adatait vele közölni kell.”

Az Rtv. 2. § (2) bekezdés szerint a rendőrség feladatának ellátása során a) együttműködik az állami és helyi önkormányzati szervekkel, a társadalmi és a gazdálkodó szervezetekkel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel; b) segítséget nyújt – jogszabályban meghatározott

esetben – az állami és a helyi önkormányzati szervek hivatalos eljárásnak zavartalan lefolytatásához; c) támogatja a helyi önkormányzatoknak és az állampolgárok közösségeinek a közbiztonság javítására irányuló önkéntes tevékenységét.

A főigazgató állatorvos kapitányságvezetőhöz címzett levelében hivatkozik az Éht. 44. §-ára, amely szerint:

(1) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv helyszíni ellenőrzésre feljogosított köztisztviselője, valamint jelenlétében az Európai Bizottság szakértője és az általa kijelölt szakértő az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai szerinti ellenőrzés során jogosult

- a) az ellenőrzött helyiségbe, illetve létesítménybe belépni;
- b) berendezéseket, eszközöket, technológiai folyamatokat ellenőrizni;
- c) az ellenőrzés tárgyát képező vagy azzal kapcsolatos iratokat, dokumentációt, adathordozókat - az adatvédelemre, valamint a titoktartásra vonatkozó jogszabályok figyelembevételével - megismerni és azokról másolatot, illetve kivonatot készíteni;
- d) eljárása dokumentálására a helyszínen kép-, illetve hangfelvételt készíteni;
- e) eljárásához szükséges vizsgálatok elvégzése céljából térítésmentesen mintát venni;
- f) hatósági mintavétel esetén az ügyfél kérésére - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott kivételek figyelembevételével - ellenmintát venni;
- g) élelmiszerlánc-esemény alapos gyanúja esetén továbbá élelmiszerlánc-esemény elhárítása, illetve a felügyeleti díj bevallási és fizetési kötelezettség ellenőrzése érdekében a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is a lezárt ingatlanok területére, üzlethelyiségbe, üzemi helyiségbe belépni és ott az ellenőrzést lefolytatni akkor is, ha azok egyidejűleg lakás céljára szolgálnak, továbbá szállítóeszközöket, dokumentációt, számviteli bizonylatokat ellenőrizni.

Emellett az Éht. 43. § úgy rendelkezik, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv e törvény szerinti hatósági eljárásához és tájékoztatási kötelezettségének teljesítéséhez - ha az emberek, illetve állatok egészsége veszélyeztetésének fennállása miatt szükséges - a nyomozó hatóságot, az ügyészséget, valamint a bíróságot a Be. 74/B. §-a (6) bekezdésében meghatározott célból megkeresheti. A megkeresés irányulhat a lefoglalt dologból történő minta szolgáltatására.

Tekintettel arra, hogy az Éht. 43. §-a alapján az Igazgatóság jogosult volt a rendőrség segítségét igénybe venni a hatósági eljárás lefolytatására, így a Testület álláspontja szerint a hatóság megkeresése a rendőrség oldalán az Rtv. 2. § (2) bekezdése alapján teremtette meg az intézkedési kötelezettség jogalapját, így emiatt nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga.

ii) A megküldött iratokból kiderül, hogy a panaszosokkal szemben a rendőrség a bűncselekményre utaló gyanú alapján lépett fel, akkor vonták őket intézkedés alá, hiszen 2012. december 20-án az Igazgatóság alkalmazottjaival szemben, mint hivatalos személyekkel szemben fenyegetően léptek fel a panaszosok, így tulajdonképpen a panaszosokkal szembeni intézkedés alapja a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú volt, amelyet a bejelentő Igazgatósági alkalmazott (későbbi feljelentő) hozott a rendőrség tudomására.

Így erre tekintettel a Testületnek abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy felmerülhetett-e bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végeznél el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos részéről a bűncselekmény elkövetésének gyanúja felmerülhetett-e.

Az állatorvosok közlése a Btk. 229. § (1) bekezdésében meghatározott cselekmény elkövetésének a gyanúját vethette fel, amely szerint „aki hivatalos személyt, vagy külföldi hivatalos személyt jogszerű eljárásban erőszakkal, vagy fenyegetéssel akadályozza, intézkedésre kényszeríti, vagy eljárása alatt, illetőleg emiatt bántalmazza büntetett követ el.”

Hivatalos személynek minősül a Btk. 137. § értelmező rendelkezések 1. pontjának 1) pontja szerint az a személy, aki jogszabály alapján közhatalmi, államigazgatási feladatokkal megbízott szervnél, testületnél, aki közhatalmi, államigazgatási feladatot lát el.

Az Igazgatóság részéről jelen lévő két személy a helyszínen elmondta a rendőröknek, hogy a panaszosok kifogásolták az eljárásukat, őket életük kioltásával is megfenyegették. A tanúvallomások szerint pedig a panaszosok erőszakos magatartása az eljárásukat indokolatlanul hosszabbította meg. A panaszosok beadványukban és a gyanúsított kihallgatásukban közöltek szerint is megerősítik, hiszen nem tartották jogszerűnek a hatóság eljárását, így erre tekintettel nemtetszésüket kifejezték az eljárásban, sőt passzív ellenálló magatartásként nevesítik az eljárásban kifejtett magatartásukat, amely álláspontjuk szerint a tulajdonukat ért jogtalan támadás miatt következett be.

Tekintettel arra, hogy a fentiekben meghatározottak szerint a helyszínen felmerült a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú 2012. december 20-án, így a Testület álláspontja szerint a panaszosokkal szemben fennállt a rendőrség oldalán az intézkedési kötelezettség, így nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

3) A panaszosok kifogásolták, hogy a rendőrség intézkedése részrehajló volt, csakis a hivatalos személyeket hallgatták meg, a panaszosok állításával nem foglalkoztak, a rendőrök nem tárták fel a helyszínen történeteket, így úgy intézkedtek a panaszosokkal szemben fogantatott végrehajtásban, hogy a végrehajtó (Igazgatóság) nem mutatott be a helyszínen sem a panaszosoknak, sem pedig a rendőrségnek a végrehajtást elrendelő határozatot. A panaszosok a helyszínre érkező rendőrök tudomására hozták, hogy őket megfenyegették a hivatalnokok és úgy akarják elvinni a pulykákat, hogy arra vonatkozó határozatot nem mutattak be nekik.

A rendőröket kiérkezésükkor az Igazgatóság két munkatársa fogadta, akik rendőri kérdésre elmondták, hogy a tegnap este folyamán ezen a címen a kollégáik ellenőrzést végeztek, amelynek során 53 darab pulykatestet zároltak és amelyeket a mai napon megkíséreltek elszállítani, de ezt az ott tartózkodó panaszosok nem engedték. Ezután a II. rendű panaszos megerősítette a két Igazgatósági dolgozó állításait, valamint azt is elmondta, hogy a tegnapi ellenőrzésre van jegyzőkönyve, amelyet rendőri kérésre átadott. Ezután Ö. Z. r. örm. elmondta a II. rendű panaszosnak, hogy a fenti szerv két képviselője jogszerűen fogja elszállítani a pulykákat, amely tényről fog jegyzőkönyvet kapni. Ezt a párbeszédet hallotta a II. rendű panaszos ott tartózkodó édesanyja, illetve az I. rendű panaszos. A három személy ezután kijelentette, hogy nem hajlandók együttműködni, és nem fogják kinyitni a hűtőkamrát és onnan nem fognak elvinni semmit, mivel az az ő tulajdonuk. A három személynek Ö. Z. r. örm. többször elmondta, hogy működjenek együtt a fenti szerv kollégáival és nyissák ki a tárolót, de ez eredménnyel nem járt. A rendőr ekkor tájékoztatta a panaszosokat, hogy működjenek közre az Igazgatóság eljárásában, de amennyiben megpróbálják megzavarni, vagy akadályozni az eljárást, akkor velük szemben rendőri intézkedésre fog sor kerülni. Ekkor a II. rendű panaszos édesanyja megkérdőjelezte az intézkedés jogszerűségét és kijelentette, hogy oda akkor se megy be senki és nem visznek el semmit és szólnak az ügyvédjüknek. Majd a 2. számú tanú elmondta a rendőrnek, hogy a panaszosok a rendőrök kiérkezése előtt a házban folytatott beszélgetés során megfenyegette, ezen szavakat használva „Elvágom a torkodat, innen nem viszel el semmit, majd ha a földet dobják rád, akkor kiderül mit viszel el”. Ennek a párbeszédnek az 1. számú tanú fültanúja volt. Ezt a tényt Ö. Z. r. örm. jelentette az ügyeletnek, amely elmondta, hogy küld segítséget a panaszosok előállításához.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése tartalmazza a részrehajlásmentes rendőri intézkedés alapvető követelményét, így eszerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – bármely okból – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület gyakorlatában a részrehajló intézkedés kétféle értelmet takar. Egyrészt részrehajlónak tekintendő az a rendőri intézkedés, amely során kiderül, hogy a rendőr azért nem intézkedik a panaszossal szemben álló féllel szemben, mert azzal rokoni, hozzátartozói, baráti, ismeretségi, vagy egyéb olyan viszonyban áll, amely befolyásolja a helyzet objektív megítélésében. Jelen esetben a panaszosok nem hivatkoznak ilyen tényre, így a Testület ezen aspektusból nem vizsgálta a kérdést. A második értelmezés szerint a rendőri intézkedés részrehajlónak minősül akkor is, hogy ha az intézkedő rendőr nem tesz meg mindent a tényállás teljes körű felderítése érdekében, nem értékeli objektív alapon a helyzetet, hanem csakis az egyik fél által elmondottakra épít, a másik fél közlését nem hallgatja meg, vagy ha meg is hallgatta, akkor azt nem veszi figyelembe az eljárásában. Jelen ügy kapcsán a panaszosok a részrehajló intézkedés ezen értelmére hivatkoznak, így sérelmezik azt, hogy a

kormányhivatalnokok, így csakis az Igazgatóság álláspontját vették figyelembe akkor, amikor közreműködtek a rendőrök a pulykák elszállításában. A panaszosok azt állítják, hogy a rendőrkapitányságra történő előállításuk pont azt szolgálta, hogy a hivatalnokok elszállíttassák a pulykákat az ő távollétükben.

A rendőrség az ügyben csak annyit nyilatkozott, hogy segítséget kért tőlük az Igazgatóság abban, hogy a panaszosokkal szemben az eljárást biztosítsák. Az erről szóló hivatalos megkeresést csatolták az ügyiratokhoz, amelyből nem derül ki, hogy milyen határozat szerint rendelték el a szóban forgó pulykák zárolását, elszállíttatását és megsemmisítését, így a rendőrség is tulajdonképpen hiányos információk alapján jelent meg a helyszínen és intézkedett a panaszosokkal szemben, biztosítva a hatóság eljárását. Azért, mert a rendőrség hiányos információk birtokában volt és közreműködött az állatok elszállításában számszerűsíthető hátrány érte a panaszosokat.

A Testület ebben a körben megalapozottnak találta a panaszosok kifogását, annyiban, hogy a rendőrök úgy működtek közre a pulykák elszállításának a biztosításában, hogy nem győződtek meg annak jogosságáról. A helyszínen mindkét fél (panaszosok és hivatalnokok) a rendőrség tudomására hozták azt, hogy kölcsönösen fenyegetik egymást és el akarják vinni a pulykákat, amelyről határozatot nem tudtak bemutatni a hivatalnokok. A rendőrség biztosítási intézkedése során szükségszerű lett volna, hogy az intézkedő rendőr arról is meggyőződjön, hogy a kormányhivatal részéről megjelent személyek eljárása jogszerű-e, a megfelelő jogszabályi keretek között járnak-e el, illetőleg rendelkeztek-e olyan határozattal, amely kikényszerített intézkedés alapjául szolgál. Az eljáró rendőröknek így vizsgálat alá kellett volna vetnie a kormányhivatalnokok fellépését, és mivel ezt nem tették meg a rendőrség nem működhetett volna közre a pulykák elszállításában, tekintettel arra, hogy az arra vonatkozó határozat nem állt a rendelkezésükre, és ennek hiányában mégis segédkeztek a jogszerűtlen fellépésben.

Így a fentiekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a rendőrök nem tettek eleget az objektív, részrehajlásmentes intézkedési kötelezettségüknek, amely miatt a panaszosokat hátrány érte, így sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga.

4) A Testület ezután a panaszosok előállítását vizsgálta meg, hiszen álláspontjuk szerint az szükségszerűtlen, jogszerűtlen és aránytalan volt.

a) A rendőrség mindkét panaszos tekintetében az előállítás jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontját jelölte meg, amely szerint a rendőr a hatóság, vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható. A panaszosokat a helyszínen, két kormányhivatalnok sérelmére elkövetett, a Btk. 229. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő hivatalos személy elleni erőszak büntett elkövetésére utaló megalapozott gyanú alapján állították elő a kapitányságon.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatíve sorolja fel az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben (valamint valamennyi egyéb rendőrségi dokumentumban) az intézkedő rendőrök a panaszos előállítása indokaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontját jelölték meg. Ezen rendelkezés értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A megjelölt előállítási okkal kapcsolatban szükséges rögzíteni, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint a Testületnek a büntetőjogi felelősség vizsgálata nem tartozik hatáskörébe. Egyúttal szükséges visszautalni a Testület korábbi gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – az adott cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Rámutat a Testület arra is, hogy az „intézkedéshez szükséges mértékű gyanú” fogalmilag kevesebbet jelent a büntetőjogi megközelítésben vizsgálható megalapozott gyanúhoz képest. Ezért a bűncselekmény gyanújának, mint előállítási oknak a fennállása nem is vonja maga után minden esetben kötelező jelleggel azt, hogy azt a személyt, akit ezen előállítási ok alapján vannak intézkedés alá, mindenképpen meg is gyanúsítsák valamilyen bűncselekmény elkövetésével.

Ahogy a rendőrség megjelent 2012. december 20-án, a délelőtti órákban, akkor a két hivatalnok a tudomására hozta, hogy a panaszosok életveszélyesen megfenyegették őket, és az eljárásukat is akadályozzák (a tanúvallomások szerint három órája húzták el az eljárást). Mind a ketten azt ordibálták, hogy „márpedig nem visznek el semmit”. A II. rendű panaszos azt ordította, hogy „levágom a fejüket”, illetve a jelen lévő I. rendű panaszos azt mondta a 2. számú tanúnak, hogy „elvágom a torkát és eltemetem, utána hívhatja az autót, ami elviszi a pulykát”. A hivatalnokok szerint addig nem viselkedtek így a panaszosok, amíg nem közölték velük, hogy elviszik a pulykákat, ezután váltak ellenségessé és fenyegették meg őket, valamint magatartásukkal akadályozták az eljárásukat. A rendőrség meghallgatta a panaszosokat, akik a szóbeli fenyegetések tartalmát a helyszínen és a gyanúsított kihallgatásuk alkalmával is vitatták.

Tekintettel arra, hogy a helyszínen a panaszosokkal szemben bűncselekmény elkövetésének a gyanúja felmerült, így szükségessé vált további intézkedés megtétele céljából a panaszosok előállítása, hiszen a gyanú további intézkedés (mint például kihallgatás) elvégzésével csökkenthető, zárható ki, vagy akár alapozható meg. Így a helyszíni előadások teremtették meg az előállítás jogalapját, amely előadások bűncselekmény elkövetésének a gyanúját vetették fel.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja kellő alapot szolgáltatott a panaszosok előállítására, így nem sérült a személyes szabadsághoz fűződő alapvető joguk.

b) Mivel a Testület az előállítás jogalapját megfelelőnek találta, a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az intézkedés megfelelt-e az arányosság követelményének. Az Rtv. 15. §-a szerint ugyanis a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdése funkcióját tekintve a rendőri mérlegelésnek ad teret. A bekezdés imént idézett b) pontja lehetőséget biztosít az intézkedő rendőr számára az előállítás foganatosítására, ugyanakkor – ellentétben az ugyanezen szakasz (1) bekezdésében felsorolt esetekkel – nem teszi azt kötelezővé. Azonban a mérlegelés lehetősége sem korlátlan – a

Testület töretlen gyakorlata szerint a mérlegelés akkor állja ki a jogszerűség próbáját, ha az megfelel az Rtv. 15. §-ában rögzített arányossági kritériumnak, tehát nem okoz olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. A fentiekből kiindulva, a jogalap megléte önmagában nem teszi a rendőri intézkedést jogszerűvé. Amennyiben az arányosság követelménye nem érvényesül, úgy a megfelelő jogalap megléte mellett is jogszerűtlenné válik az intézkedés.

Az arányosság megítélésakor a Testületnek azt kellett figyelembe vennie, hogy volt-e az előállításnak olyan célja, amely csak a szabadság korlátozásával volt elérhető.

A rendőrség az előállítás/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésben az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontját, mint a bűncselekmény elkövetésének a gyanúját jelöli meg az előállítás okaként, de a rendőri előadásokból kiderül, hogy bár a panaszosokkal szemben fennáll bűncselekmény elkövetésének a gyanúja, azt kizárni, erősíteni, vagy akár gyengíteni a kapitányság területén elvégezendő kihallgatással tudják. A megküldött iratokból kiderült, hogy még aznap, pár óra elteltével a sértett feljelentést tett, amely alapján büntetőeljárás indult. Ennek keretében még aznap gyanúsítottként hallgatták ki mindkét panaszost, valamint két tanút is meghallgattak.

Tekintettel arra, hogy a rendőrség a panaszosok tekintetében részrehajlóan járt el, így felmerül a gyanú a tekintetben, hogy a panaszosok előállításával kívánták meg eltávolítani őket a helyszínről azért, hogy az Igazgatóság munkatársai elszállítsák a pulykákat. A részrehajló intézkedés alapján megkérdőjelezhető az is, hogy a panaszosok és az Igazgatóság alkalmazottjai által közöltek közül miért az Igazgatóság által elmondottakat vette csupán figyelembe a rendőrség. Ha a rendőrség objektíven járt volna el, akkor lehet, hogy megkérdőjelezte volna a két hatósági személy által közölteket, hiszen a panaszosok azt egyértelműen cáfolták, álláspontjuk szerint nem fenyegették meg a hatósági személyeket. A rendőrség e körben mindenképpen mulasztás terheli, mivel a helyszínen tartózkodó személyeket (kvázi a másik oldalt) a vita kapcsán nem hallgatta meg., így nem tárta fel teljes körűen a tényállást. A rendőrség tehát csak az egyik oldal által közöltekre tekintettel fogatosította a panaszosok előállítását. A helyszínen - Testület álláspontja szerint – más kevésbé jogkorlátozó eszközzel is fel lehetett volna oldani a két ellentétes oldal nyilatkozatai közötti ellentmondást.

Így a fentiekben kifejtettekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszosok előállítása nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt követelményeknek, ezért sérült a panaszosok személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga.

c) A Testület a panaszosok előállításának időtartama kapcsán az alábbi megállapításokat teszi.

Az I. rendű panaszost 2012. december 20-án 11 órától 18 óra 50 percig állították elő, míg a II. rendű panaszost 11 órától 18 óra 35 percig, azaz 15 perccel hamarabb szabadították, mint az I. rendű panaszost. 11 óra 15 perckor mindkettőjüket átadták a kapitányságnak további intézkedések fogatosítása érdekében. Az előállításuk időtartama alatt a rendőrség 12 órától 12 óra 30 perctől az elkövetési helyen szemlét tartott, amelyről jegyzőkönyvet is készített. A panaszosokkal szembeni feljelentést 13 óra 42 perc és 14 óra 17 perc között vették fel. A 2. számú tanút 13 óra 48 perc és 15 óra 10 perc között hallgatták meg, az 1. számú tanút pedig 14 óra 29 perc és 14 óra 41 perc között. Az I. rendű panaszost, mint gyanúsítottat 16 óra 27 perctől 17 óra 30 percig, míg a II. rendű panaszost 16 óra 23 perctől 18 óra 1 percig hallgatták ki. Így megállapítható, hogy a panaszosokat majdnem 8 órán keresztül állították elő a

kapitányságon (I. rendű panaszost pontosan 7 óra 50 percen, míg II. rendű panaszost 7 óra 35 percen keresztül).

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendelkezésre álló iratok és felvételek alapján közelítő pontossággal rekonstruálható, hogy mi történt az előállítás időtartama alatt. Mindkét panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint, mint személyi szabadságában korlátozott személyt átvizsgálták, majd ezután állították őket elő az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont alapján. Ezután 11 óra 15 perctől állították elő a kapitányságon őket. Ezután vélhetően rabosították őket, és kitöltötték a szükséges dokumentumokat. Így körülbelül 12 órától egészen a meghallgatásuk időpontjáig, azaz I. rendű panaszos tekintetében 16 óra 27 percre, II. rendű panaszos vonatkozásában 16 óra 23 percre érdemi cselekményt velük szemben nem fogadosítottak (azaz számtani közepet nézve 4 óra 25 percen keresztül nem történt velük semmi). Az előállításuk ideje alatt azonban a rendőrség szemlét folytatott le, felvette a feljelentésről készült jegyzőkönyvet, valamint két tanút hallgatott meg. Ha az ezen cselekményekre fordított időt is figyelembe vesszük (fél óra szemle, plusz 13 óra 42 perctől 15 óra 10 percre a kihallgatások időtartama, azaz összesen 1 óra 58 perc), még akkor is szükségtelenül és indokolatlanul hosszúnak tűnik a 2 óra 47 perces, majdnem három órás időtartam, amely érdemi cselekmény nélkül telt el a panaszosokkal szemben.

Így a Testület az elvégzett vizsgálat alapján megállapította, hogy bár a panaszosok a rendőrkapitányságra történő előállítása indokolt volt, kellő joggal történt meg, a rendőrség nem tartotta be az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság követelményét az előállítás időtartama kapcsán, így erre tekintettel a Testület a panaszosok személyes szabadsághoz való jogának a sérelmét állapította meg.

5) A panaszosok sérelmezték a rendőrök szolgálati fellépésének a módját is.

A panaszosok álláspontja szerint, a 2012. december 19-ei és 20-ai intézkedés során sem tartották be a rendőrök az Rtv-ben és a Szolgálati Szabályzatban meghatározottakat. December 19-én a rendőr nem köszönt, nem mutatkozott be, nem közölte az intézkedés jogalapját és célját. December 20-án 10 óra 30 perc körül egy civil autóval megérkezett a

panaszosok által egyébként ismert, a község rendőrségének vezetője G. F. rendőr, aki berúgta az ingatlan kapuját és a szolgálati szabályzatban előírt intézkedési szabályokat mellőzve a következőket kiabálta a panaszosoknak: „Miért kell ezt csinálni? Miért nem engedik, hogy elvigyék a pulykákat?”.

A rendőrség úgy tájékoztatta a Testületet, hogy a rendőrség minden tekintetben betartotta a szolgálati fellépésre vonatkozó szabályokat, így az intézkedés elején napszaknak megfelelően köszöntek, bemutatkoztak és közölték az intézkedés okát és célját.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A panaszosi és a rendőri állítások között feszülő ellentmondásokra tekintettel, amelyet a Testület a korlátozott bizonyítási eszközeire tekintettel feloldani nem tudott, a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

b) A helyszínre kiérkező G. F. r. alezredes általi közlés tekintetében a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület

hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Jelen esetben a panaszosi és a rendőri előadás oly mértékben ellentmondásban áll egymással, hogy az a Testület korlátozott bizonyítási eszközeire és további bizonyítékok hiányára tekintettel nem oldható fel, **ezért a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az intézkedő rendőr betartotta-e az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezért a panaszosok emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.**

6) Kifejezetten az I. rendű panaszos sérelmezte, hogy őt nem tájékoztatták panaszjogáról.

A rendőrkapitány átirata szerint mindkét panaszost – figyelemmel az Rtv. 92. és 93. §§-aiban foglaltakra – tájékoztatták a panasztételi jogukról, amelynek kapcsán akként nyilatkoztak, hogy a velük szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel/ kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal 8 napon belül nyilatkoznak. Az I. rendű panaszos az előállítása során úgy nyilatkozott, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92. és 93. §§-ok alapján megkapta, amely tény aláírásával hitelesítetten foglalták írásba.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr köteles az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve a kényszerítő eszközök alkalmazását követően az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről és az előterjesztésre nyitva álló határidőről.

Tekintettel arra, hogy a panaszos a panaszjogáról tett nyilatkozatot (amelyet aláírásával megerősített), valamint arra is, hogy határidőben terjesztette elő a panaszt, így erre tekintettel a Testület álláspontja szerint nem sérült az I. rendű panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a panaszjogról történő tájékoztatás kapcsán.

IV.

A Testület az általa lefolytatott vizsgálatban megállapította, hogy a rendőrök kellő jogalap tekintetében intézkedtek a panaszosokkal szemben, hiszen intézkedési kötelezettségük keletkezett az adott ügyben, így emiatt nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. Az intézkedési kötelezettség teljesítése során azonban a rendőrök részrehajlóan jártak el, hiszen nem tettek meg mindent annak érdekében, hogy a tényállást kellő mélységig feltárják, így nem az objektivitás talaján intézkedtek, így erre tekintettel sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga. Mindkét panaszos tekintetében a Testület kellően indokoltnak találta az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján fogatosított előállítást, amely az Rtv. 15. §-ában foglaltaknak is megfelelt, azaz arányos volt, így e tekintetben nem sérült a panaszosok személyes szabadsághoz való alapvető joga. Az előállítás időtartama tekintetében azonban a rendőrség nem volt figyelemmel az Rtv. 15. §-ában foglalt követelményekre, így e tekintetben mindkét panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga sérelmet szenvedett. A panaszosok tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőri fellépés tekintetében, valamint az emberi méltósághoz fűződő alapvető joguk sérelme nem megállapítható az egyik rendőr által használt kifejezés tekintetében az ellentmondásokra tekintettel, amelyet a Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok csekély számára és a korlátozott bizonyítási eszközeire tekintettel nem tudott feloldani. Az I. rendű panaszos sérelmezte, hogy nem tájékoztatta őt a rendőrség a panaszjogáról, amely kifogást a Testület nem találta megalapozottnak, így álláspontja szerint nem sérült az I. rendű panaszos tisztességes eljáráshoz való joga ezen kifogás tekintetében.

VI.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2014. szeptember 18.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos

Dr. Cservák Csaba

testületi tag

testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET